

Kaplina, H. A. "Kharakterystyka kontseptsii hidnoi pratsi v Ukraini" [Characteristics of decent work in Ukraine]. <http://dspace.snu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/2534/1/%D0%9A%D0%B0%D0%BF%D0%BB%D0%B8%D0%BD%D0%B0.pdf>

Kizim, N. A., and Gorbatov, V. M. *Kachestvo zhizni naseleniia i konkurentosposobnost Ukrainy i stran ES* [Quality of life and competitiveness of Ukraine and the EU]. Kharkiv: INZHEK, 2005.

Kostrovets, L. B. et al. *Suspilni iavnyshcha i protsesy u sferi demografii, pratsi ta sotsialnoho rozvytku: problemy ta shliakhy vyrishennia* [Social phenomena and processes in the field of Demography, Labour and Social Development: Problems and Solutions]. Donetsk: VIK, 2012.

Kolot, A. M. et al. *Ekonomika pratsi ta sotsialno-trudovi vidnosyny* [Labor Economics and Labor Relations]. Kyiv: KNEU, 2009.

Lisohor, L. S. "Kapitalizatsiia liudskoho kapitalu Ukrainy u konteksti polipshennia iakosti trudovoho zhyttia: problemy ta perspektyvy" [Capitalization of Ukraine's human capital in the context of improving the quality of working life: problems and prospects]. *Visnyk DonUEP*, no. 1 (2011): 47-52.

Libanova, E. M. et al. *Vymiriuvannia iakosti zhyttia v Ukraini. Analitichna dopovid* [Measuring quality of life in Ukraine. The ana-

lytical report]. Kyiv: Instytut demografii ta sotsialnykh doslidzhen imeni M. V. Ptukhy, 2013.

Novikova, O. F. *Sotsialna bezopasnost v Ukraine: vozmozhnosti chelovecheskogo rozvitiia* [Social security in Ukraine: opportunities for human development]. Saarbrücken: LAP Lambert Academic Publishing GmbH & Co. KG., 2012.

Semykina, M. V., and Pustovit, M. V. "Sotsialno-ekonomichni pereshkody na shliakhu pidvyshchennia iakosti trudoresursoho zabezpechennia rehionu" [Socio-economic barriers to improving the quality of labor and resource provision in the region]. *Biznes Inform*, no. 6 (2012): 42-47.

Shaulska, L. V. "Zabezpechennia hidnoi pratsi iak korporatynoi tsinnosti" [Decent work as a corporate value]. In *Upravlinnia vyrobnytstvom: problemy teorii i praktyky*, 344-354. Donetsk: DonNTU, 2014.

Yastremska, O. M., and Stamatin, O. V. "Vyznachennia osnovnykh faktoriv vplyvu ta pokaznykiv otsiniuvannia iakosti trudovoho zhyttia pratsivnykiv promyslovosti" [Determination of the main factors of influence and performance evaluation of quality of working life of industrial workers]. *Problemy ekonomiky*, no. 4 (2012): 49-55.

УДК 331.122:613

ПІДХІД ДО ОЦІНКИ РІВНЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОТЕНЦІАЛУ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

© 2014 БЕРЕЖНА Ю. В.

УДК 331.122:613

Бережна Ю. В. Підхід до оцінки рівня реалізації потенціалу сфери охорони здоров'я в Україні

Метою статті є оцінка рівня реалізації потенціалу сфери охорони здоров'я в Україні, що дозволить виявити резерви його підвищення. У статті запропоновано розглядати потенціал сфери охорони здоров'я як сукупність можливостей суспільства до ефективного використання наявних ресурсів сфери охорони здоров'я задля досягнення максимально можливого рівня задоволення суспільних потреб у сфері охорони здоров'я. Також запропоновано науково-методичний підхід до оцінки рівня реалізації потенціалу сфери охорони здоров'я в Україні.

Ключові слова: сфера охорони здоров'я, потенціал сфери охорони здоров'я, оцінка рівня реалізації потенціалу сфери охорони здоров'я.

Рис.: 6. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 8.

Бережна Юлія Володимирівна – аспірантка, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України (пл. Свободи, 5, Держпром, 7 під'їзд, 8 поверх, Харків, 61022, Україна)

E-mail: beregnaja_yulia@mail.ru

УДК 331.122:613

Бережная Ю. В. Подход к оценке уровня реализации потенциала сферы здравоохранения в Украине

Целью статьи является оценка уровня реализации потенциала сферы здравоохранения в Украине, что позволит выявить резервы его повышения. В статье предложено рассматривать потенциал сферы здравоохранения как совокупность возможностей общества по эффективному использованию имеющихся ресурсов здравоохранения для достижения максимально возможного уровня удовлетворения общественных потребностей в сфере здравоохранения. Также предложен научно-методический подход к оценке уровня реализации потенциала здравоохранения в Украине.

Ключевые слова: сфера здравоохранения, потенциал сферы здравоохранения, оценка уровня реализации потенциала сферы здравоохранения.

Рис.: 6. **Табл.:** 2. **Библ.:** 8.

Бережная Юлия Владимировна – аспирантка, Научно-исследовательский центр индустриальных проблем развития НАН Украины (пл. Свободы, 5, Госпром, 7 подъезд, 8 этаж, Харьков, 61022, Украина)

E-mail: beregnaja_yulia@mail.ru

UDC 331.122:613

Berezhna Yu. V. Approach to Evaluation of the Level of Capacity Fulfillment of the Public Health Sector of Ukraine

The article is aimed at evaluation of the level of capacity fulfillment of the public health sector of Ukraine that will reveal the reserves for its increasing. The article suggested that potential of the public health sector was considered as a set of capabilities for the efficient use of health care resources available to achieve the highest possible level of satisfaction of social needs in the public health sector. Also a scientific and methodical approach to evaluate the level of fulfillment of the capacity of public health care in Ukraine was proposed.

Key words: public health sector, capacity of the public health sector, evaluation of the level of capacity fulfillment of the public health sector.

Pic.: 6. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 8.

Berezhna Yuliia V. – Postgraduate Student, Research Centre of Industrial Problems of Development of NAS of Ukraine (pl. Svobody, 5, Derzhprom, 7 pidyizd, 8 poverkh, 61022, Ukraine)

E-mail: beregnaja_yulia@mail.ru

З метою протистояння загрозам національній безпеці в сфері охорони здоров'я, що існують на теперішній час, державне регулювання сфери охорони здоров'я необхідно спрямовувати на забезпечення реалізації її потенціалу на основі максимально ефективного використання її ресурсів.

Поняття «потенціал» використовується все частіше в наукових дослідженнях, присвячених проблемам охорони здоров'я в Україні. Проблемам реалізації потенціалу сфери охорони здоров'я присвячені дослідження таких вчених, як: Борисевич С. О., Бондаренко К. І. [1], Москаленко В. Ф. [2], Оппельд Л. І. [3], Артюхіна М. В., Кравчен-

ко Н. В. [4] та ін. Науковцями здійснюється оцінка його реалізації на рівні системи охорони здоров'я регіону чи окремого закладу охорони здоров'я. Разом з тим, необхідним є дослідження рівня реалізації потенціалу сфери охорони здоров'я на рівні національної економіки.

Мета статті – оцінка рівня реалізації потенціалу сфери охорони здоров'я в Україні, що дозволить виявити резерви його підвищення.

З урахуванням загального визначення економічного потенціалу потенціал сфери охорони здоров'я (далі – ПСОЗ) пропонується розглядати як сукупні можливості суспільства до ефективного використання наявних ресурсів сфери охорони здоров'я задля досягнення максимально можливого рівня задоволення суспільних потреб в сфері охорони здоров'я.

Порівняльний аналіз поглядів авторів щодо структури ПСОЗ дозволив виділити такі його складові елементи: фінансовий, кадровий, науково-технологічний і матеріально-технічний (*табл. 1*). Кожен локальний потенціал характеризується набором відповідних ресурсів.

У науковій літературі немає загальноприйнятих підходів до оцінки рівня реалізації ПСОЗ, адже це відносно нова і недостатньо вивчена та досліджена категорія. ПСОЗ досліджується науковцями переважно на мезо- та мікрорівнях, тобто здійснюється оцінка його реалізації на рівні системи охорони здоров'я регіону чи окремого закладу охорони здоров'я. Зокрема, Оппельд Л. І. [3] у своїх дослідженнях пропонує методичний підхід до оцінки розвитку системи охорони здоров'я населення регіону та його територіальної організації, досліджує стан ресурсного потенціалу системи охорони здоров'я регіонів країни.

Разом з тим, охорона здоров'я – це одна зі сфер національної економіки, яка, як і всі інші, схильна до впливу глобальних тенденцій, а зазначений підхід не дає змоги в повному обсязі та об'єктивно оцінити рівень реалізації ПСОЗ з позицій дослідження місця національної економіки в системі світогосподарських зв'язків в умовах глобалізації та захисту національних інтересів і протистояння загрозам у сфері охорони здоров'я.

Для оцінки рівня реалізації потенціалу сфери охорони здоров'я в Україні пропонується науково-методичний підхід, що враховує аспекти позиціонування сфери охорони здоров'я України на міжнародному рівні та впливу на нього складових його елементів, тобто локальних потенціалів.

З метою врахування аспектів позиціонування України в глобальному середовищі для оцінки рівня реалізації ПСОЗ в Україні було відібрано ряд країн. Критерієм відбору служили позиції в рейтингу країн щодо розвитку систем охорони здоров'я за версією ВООЗ і рейтингу країн за наявністю потенціалу для розвитку медичного туризму (*табл. 2*). Рейтинг країн щодо розвитку систем охорони здоров'я складений ВООЗ в 2000 р. і ґрунтується на таких показниках, як: тривалість життя, смертність, доступність медичної допомоги та рівність у цій сфері, забезпеченість лікарняними ліжками і медперсоналом, частка витрат на охорону здоров'я у ВВП країни.

Рейтинг країн за наявністю потенціалу для розвитку медичного туризму опублікований в звіті *The Economist Intelligence Unit* [8] в 2011 р. і ґрунтується на критеріях, які зазвичай пацієнти ставлять при виборі країни для лікування.

Таблиця 1

Порівняльний аналіз поглядів авторів щодо структури (складу ресурсів) ПСОЗ

Складові елементи	Автор(-и)	Опельд Л. І. [3]	Артюхіна М. В., Кравченко Н. В., [4]	Карамішев Д. В. [5]	Лехан В., Рудий В., Ричардсон В. [6]
Ресурсний потенціал		+			
Кадровий потенціал (кадрове забезпечення, трудові ресурси)		+	+		+
Матеріально-технічний потенціал (матеріально-технічна база, матеріальні ресурси)		+	+		+
Медикаментозний потенціал (лікарські засоби)			+		+
Фінансовий потенціал (фінансові витрати, фінансові ресурси)		+	+		+
Інфраструктурний потенціал (інфраструктура)			+		+
Науково-технічний потенціал				+	
Виробничий потенціал				+	
Система медичної освіти				+	+
Основні фонди і капіталовкладення					+
Медичне обладнання та устаткування					+
Інформаційні технології					+

Таблиця 2

Країни, для оцінки рівня використання ПСОЗ

№	Країна	Місце в рейтингу країн щодо розвитку систем охорони здоров'я за версією ВООЗ (серед 190 досліджуваних країн), 2000 р. [7]	Місце в рейтингу країн за наявністю потенціалу для розвитку медичного туризму (серед 203 досліджуваних країн), 2011 р. [8]
1	Франція	1	1
2	Італія	2	>20
3	Іспанія	7	> 20
4	Австрія	9	19
5	Португалія	12	> 20
6	Люксембург	16	> 20
7	Нідерланди	17	12
8	Великобританія	18	> 20
9	Ірландія	19	> 20
10	Бельгія	21	9
11	Швеція	23	8
12	Німеччина	25	6
13	Фінляндія	31	>20
14	Данія	34	>20
15	Угорщина	66	17
16	Україна	79	20
17	Росія	130	> 20

До таких критеріїв належать: компетентність лікарів та якість післяопераційної допомоги, легкість дістатися до країни, знайомство з країною (мова, система охорони здоров'я); ризик для пацієнта (від ризиків в охоро-

роні здоров'я до загальних ризиків, таких як тероризм), вартість (ціна за лікування і перебування).

Оцінку інтегрального рівня реалізації ПСОЗ з урахуванням впливу на нього складових його елементів здійснено на основі застосування методів таксономічного аналізу. Послідовність етапів інтегральної оцінки рівня реалізації ПСОЗ представлена на рис. 1.

Основою інтегральної оцінки рівня реалізації ПСОЗ є формування сукупності показників, що характеризують рівень реалізації складових елементів потенціалу сфери охорони здоров'я: фінансового, кадрового, науково-технологічного і матеріально-технічного потенціалів.

Відповідна сукупність формується з показників, які є кількісним вираженням рівня реалізації ПСОЗ диференційовано за всіма складовими його елементами: фінансовим, кадровим, науково-технологічним і матеріально-технічним потенціалами. Склад системи показників відображає специфіку кожного складового елемента ПСОЗ.

Фінансовий ПСОЗ являє собою сукупні можливості суспільства до ефективного використання грошових коштів, що надходять у процесі фінансування охорони здоров'я. Для оцінки рівня реалізації фінансового ПСОЗ відібрані такі показники, як: витрати на охорону здоров'я, % від ВВП; витрати на охорону здоров'я, % від загальних державних витрат; загальні витрати на охорону здоров'я на душу населення.

Кадровий ПСОЗ – це сукупні можливості суспільства до ефективного використання медичних кадрів. Для оцінки рівня реалізації кадрового ПСОЗ були використані такі показники, як: загальна чисельність і чисельність на 10 000 населення лікарів, сестринського і акушерського персоналу, стоматологічного персоналу та фармацевтичного персоналу.

Науково-технологічний ПСОЗ являє собою сукупні можливості суспільства до ефективного використання медичних технологій, що є результатами науко-

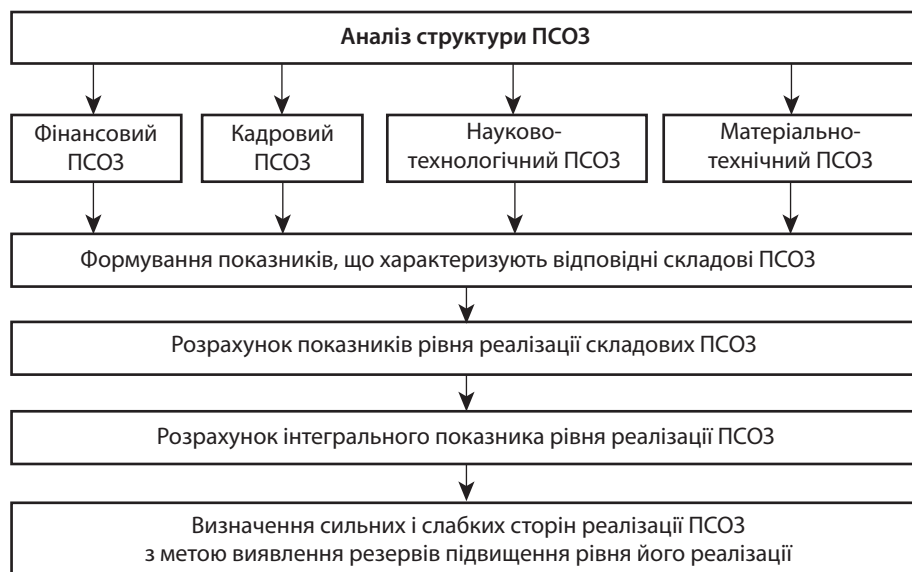

Рис. 1. Послідовність етапів інтегральної оцінки рівня реалізації ПСОЗ

вих досліджень. Для оцінки рівня реалізації науково-технологічного ПСОЗ відібрані такі показники, як: державні витрати на фінансування досліджень і розробок, пов'язаних з охороною здоров'я, % ВВП і державні витрати на фінансування досліджень і розробок у сфері охорони здоров'я, % ВВП.

Матеріально-технічний ПСОЗ – сукупні можливості суспільства до ефективного використання матеріально-технічних ресурсів сфери охорони здоров'я: приміщень медичних закладів, меблів, медичного обладнання, лікарських препаратів тощо. Для оцінки рівня реалізації матеріально-технічного ПСОЗ були використані такі показники, як: кількість лікарняних ліжок на 10 000 населення, кількість КТ сканерів на 1 000 000 населення та кількість МРТ сканерів на 1 000 000 населення.

Інформаційною базою для формування показників для оцінки рівня реалізації фінансового, кадрового, науково-технологічного та матеріально-технічного

ПСОЗ служили дані, що містяться в офіційних виданнях Державного комітету статистики України, а також аналітичні матеріали досліджень ВООЗ та Європейської Обсерваторії з систем і політики охорони здоров'я. Схематично результати оцінки рівня реалізації фінансового, кадрового, науково-технологічного та матеріально-технічного ПСОЗ зображені на *рис. 2 – рис. 5*.

На *рис. 2* видно, що жодна з країн не характеризується високим рівнем реалізації фінансового ПСОЗ. Найвищі інтегральні показники рівня реалізації фінансового ПСОЗ у таких країн, як Люксембург – 72,84%, Франція – 71,42% і Фінляндія – 69,99%. Рівень реалізації фінансового ПСОЗ України найнижчий у порівнянні з європейськими країнами і складає лише 2,67%.

Як видно з *рис. 3*, жодна з країн не характеризується також високим рівнем реалізації кадрового ПСОЗ. Найвищі інтегральні показники рівня реалізації кадрового ПСОЗ у таких країн, як Франція – 53,20%, Німеччина – 50,78% та Італія – 42,32%. Рівень реалізації кадрового ПСОЗ України знаходиться на низькому рівні, але займає високі позиції відносно інших європейських країн і складає 24,84%. Найнижчий інтегральний показник рівня реалізації кадрового ПСОЗ має Угорщина – 10,58%.

На *рис. 4* видно, що жодна з країн не характеризується високим рівнем реалізації науково-технологічного ПСОЗ. Найвищі інтегральні показники рівня реалізації науково-технологічного ПСОЗ у таких країн, як Іспанія – 74,85%, Великобританія – 65,50% і Фінляндія – 53,91%. Рівень реалізації науково-технологічного ПСОЗ України майже найнижчий у порівнянні з європейськими країнами, складає лише 5% і є вищим лише за показник Росії, який складає 3%.

Як видно з *рис. 5*, жодна з країн не характеризується також високим рівнем реалізації матеріально-технічного ПСОЗ. Найвищі інтегральні показники рівня реалізації матеріально-технічного ПСОЗ у таких країн як Австрія – 72,08%, Швеція – 57,42% і Люксембург – 50,06%. Рівень реалізації матеріально-технічного ПСОЗ України знаходиться на низькому рівні та складає 23,44%.

Рис. 2. Результати оцінки рівня реалізації фінансового ПСОЗ України та країн Європи

Рис. 3. Результати оцінки рівня реалізації кадрового ПСОЗ України та країн Європи

Отримані результати оцінки рівня реалізації фінансового, кадрового, науково-технологічного та матеріально-технічного ПСОЗ лягли в основу визначення інтегрального рівня реалізації ПСОЗ. Схематично результати оцінки інтегрального рівня реалізації ПСОЗ зображені на *рис. 6*.

Як видно з *рис. 6*, жодна з країн не характеризується високим інтегральним рівнем реалізації ПСОЗ. Найвищі інтегральні показники рівня реалізації ПСОЗ у таких країн, як Італія – 58,27%, Німеччина – 56,80% і Франція – 53,06%. Інтегральний рівень реалізації ПСОЗ України найнижчий у порівнянні з європейськими країнами і складає лише 3,83%.

Рис. 4. Результати оцінки рівня реалізації науково-технологічного PCSOZ України та країн Європи

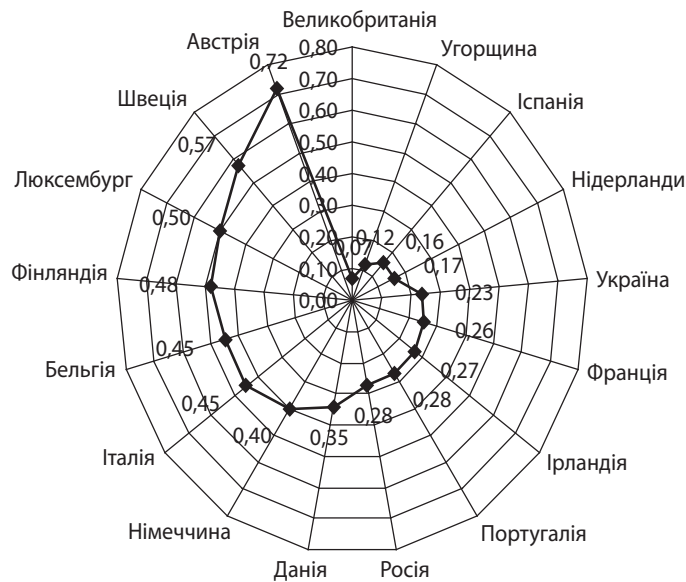

Рис. 5. Результати оцінки рівня реалізації матеріально-технічного PCSOZ України та країн Європи

Рис. 6. Результати оцінки інтегрального рівня реалізації PCSOZ України та країн Європи

Проведена оцінка рівня реалізації PCSOZ дозволяє зробити висновок про те, що низький інтегральний показник рівня реалізації PCSOZ найбільшою мірою обумовлений наявністю низького рівня реалізації фінансового та науково-технологічного PCSOZ України. Державне регулювання сфери охорони здоров'я в Україні необхідно спрямовувати на забезпечення реалізації PCSOZ на основі максимізації використання, перш за все, фінансових і науково-технологічних ресурсів сфери охорони здоров'я, що потрібно враховувати при вдосконаленні інструментарію державного регулювання сфери охорони здоров'я. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Борисевич С. О. Стан і тенденції розвитку управління гуманітарною сферою в Україні / С. О. Борисевич, К. І. Бондаренко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Trpdu/2008_3/doc/3/03.pdf
2. Москаленко В. Ф. Принципи організації оптимальної моделі системи охорони здоров'я: український контекст : монографія. – К. : Книга плюс, 2008. – 320 с.
3. Опельд Л. І. Територіальна організація системи охорони здоров'я регіону та напрями її удосконалення : автореф. дис. ... канд. екон. наук / Л. І. Опельд. – Полтава, 2009. – 20 с.
4. Артюхіна М. В. Потенціал медичної галузі: структура, стан та перспективи розвитку / М. В. Артюхіна, Н. В. Кравченко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/inek/2011_1/155.pdf
5. Кармишев Д. В. Стратегічне управління інноваційними процесами в системі охорони здоров'я: державні механізми : монографія / Д. В. Кармишев. – Х. : Вид-во Хар ПІ НАДУ «Магістр», 2006. – 304 с.
6. Обзор системы здравоохранения: Украина. – 2010. – № 8 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0011/152849/e94973R.pdf
7. Рейтинг ВОЗ систем здравоохранения [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://al-med.livejournal.com/320325.html>
8. Travelling for health The potential for medical tourism A summary of the full report [Electronic resource]. – Mode of access : http://pages.eiu.com/rs/eiu2/images/Travelling_for_health_Executive_summary.pdf

Науковий керівник – Іванов Ю. Б., доктор економічних наук, професор, заступник керівника з наукової роботи Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України (Харків)

REFERENCES

- Artiukhina, M. V., and Kravchenko, N. V. "Potentials medychnoi haluzi: struktura, stan ta perspektivy rozvytku" [Potential medical industry: structure, condition and prospects]. http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/inek/2011_1/155.pdf
- Borysevych, S. O., and Bondarenko, K. I. "Stan i tendentsii rozvytku upravlinnia humanitarnoiu sferoiu v Ukraini" [Status and trends in the management of humanitarian sphere in Ukraine]. http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Trpdu/2008_3/doc/3/03.pdf

Karamyshev, D. V. *Stratehichne upravlinnia innovatsiinykh protsesamy v systemi okhorony zdorov'ia: derzhavni mekhanizmy* [Strategic management of innovation processes in health care: state mechanisms]. Kharkiv: Mahistr, 2006.

Moskalenko, V. F. *Pryntsyry orhanizatsii optimalnoi modeli systemy okhorony zdorov'ia: ukrainskyi kontekst* [The principles of optimal model of health care: Ukrainian context]. Kyiv: Knyha plius, 2008.

Oppeld, L. I. "Terytorialna orhanizatsiia systemy okhorony zdorov'ia rehionu ta napriamy ii udoskonalennia" [Territorial organization of health care in the region and areas of improvement]. *Avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk*, 2009.

"Obzor systemy zdavookhraneniia: Ukraina" [Health systems in Ukraine]. http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0011/152849/e94973R.pdf

"Reyting VOZ sistem zdavookhraneniia" [WHO ranking of health systems]. <http://al-med.livejournal.com/320325.html>

"Travelling for health The potential for medical tourism A summary of the full report" http://pages.eiu.com/rs/eiu2/images/Travelling_for_health_Executive_summary.pdf

УДК 331.108.37

СТРУКТУРА ТА ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРИ УПРАВЛІННІ БЕЗПЕКОЮ ПРАЦІ НА БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

© 2014 МІГУС І. П., АНДРІЄНКО В. М.

УДК 331.108.37

Мігус І. П., Андрієнко В. М. Структура та основні елементи системи забезпечення економічної безпеки при управлінні безпекою праці на будівельних підприємствах

Метою статті є надання пропозицій щодо встановлення структури системи забезпечення економічної безпеки при управлінні безпекою праці на будівельних підприємствах та виокремлення її основних елементів. У результаті дослідження встановлено структуру системи забезпечення економічної безпеки при управлінні безпекою праці на будівельних підприємствах. До основних підсистем забезпечення економічної безпеки віднесено такі: при організації системи безпеки праці на будівельному підприємстві; при управлінні навчанням персоналу; при здійсненні моніторингу за станом безпеки праці. Виокремлено основні елементи такої системи, до яких віднесено: об'єкти системи; суб'єкти системи; нормативно-правове регулювання; функціональні складові системи; механізм функціонування системи управління безпекою праці на будівельному підприємстві; діагностика стану системи управління безпекою праці на будівельному підприємстві. Перспективою подальших досліджень є розробка методики оцінки рівня кожної з функціональних складових системи забезпечення економічної безпеки при управлінні безпекою праці будівельного підприємства.

Ключові слова: безпека, економічна безпека, безпека праці, система, будівельне підприємство.

Рис.: 4. **Бібл.:** 8.

Мігус Ірина Петрівна – доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту та економічної безпеки, Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького (бульв. Шевченка, 81, Черкаси, 18031, Україна)

E-mail: irynamihus@ukr.net

Андрієнко Василь Миколайович – кандидат економічних наук, доцент, докторант, Університет економіки та права «КРОК» (вул. Лагерна, 30-32, Київ, 03113, Україна)

E-mail: irynamihus@ukr.net

УДК 331.108.37

Мигус И. П., Андриенко В. Н. Структура и основные элементы системы обеспечения экономической безопасности при управлении безопасностью труда на строительных предприятиях

Целью статьи является предоставление предложений по установлению структуры системы обеспечения экономической безопасности при управлении безопасностью труда на строительных предприятиях и выделение ее основных элементов. В результате исследования установлена структура системы обеспечения экономической безопасности при управлении безопасностью труда на строительных предприятиях. К основным подсистемам обеспечения экономической безопасности отнесены следующие: при организации системы безопасности труда на строительном предприятии; при управлении обучением персонала; при осуществлении мониторинга за состоянием безопасности труда. Выделены основные элементы такой системы, к которым отнесены: объекты системы; субъекты системы; нормативно-правовое регулирование; функциональные составляющие системы; механизм функционирования системы управления безопасностью труда на строительном предприятии; диагностика состояния системы управления безопасностью труда на строительном предприятии. Перспективой дальнейших исследований является разработка методики оценки уровня каждой из функциональных составляющих системы обеспечения экономической безопасности при управлении безопасностью труда строительного предприятия.

Ключевые слова: безопасность, экономическая безопасность, безопасность труда, система, строительное предприятие.

Рис.: 4. **Библ.:** 8.

Мигус Ирина Петровна – доктор экономических наук, доцент, заведующий кафедрой менеджмента и экономической безопасности, Черкасский национальный университет им. Б. Хмельницкого (бульв. Шевченка, 81, Черкассы, 18031, Украина)

E-mail: irynamihus@ukr.net

Андриенко Василий Николаевич – кандидат экономических наук, доцент, докторант, Университет экономики и права «КРОК» (ул. Лагерная, 30-32, Киев, 03113, Украина)

E-mail: irynamihus@ukr.net

UDC 331.108.37

Mihus I. P., Andrienko V. M. Structure and Basic Elements of a System for Ensuring the Economic Security in the Management of Work Safety in the Construction Enterprises

The article is aimed at providing suggestions on the determination of structure of the system for ensuring the economic security in the management of work safety in the construction enterprises and highlighting of its basic elements. The study resulted in determination of structure of the system for ensuring the economic security in the management of work safety in the construction enterprises. The main subsystems of ensuring the economic security include: in the organization of work safety in the construction enterprise; in the management of staff training; in the monitoring of the work safety conditions. The following main elements of the system were distinguished: the system objects; the system subjects; legal and regulatory framework; the functional components of the system; the mechanism of functioning of the system of work safety management in the construction company; the diagnosis of the work safety management system in the construction enterprise. The prospect of further research is the development of a methodology for evaluation of the level of each of the functional components of the economic security system in the management of work safety in the construction enterprise.

Key words: security, economic security, work safety, system, construction enterprise.

Pic.: 4. **Bibl.:** 8.

Mihus Iryna P. – Doctor of Science (Economics), Associate Professor, Head of the Department of Management and Economic Security, Cherkasy National University named after B. Khmelnytsky (bulv. Shevchenka, 81, Cherkasy, 18031, Ukraine)

E-mail: irynamihus@ukr.net

Andrienko Vasiyl M. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Candidate on Doctor Degree, University of Economics and Law «KROK» (vul. Lagerna, 30-32, Kyiv, 03113, Ukraine)

E-mail: irynamihus@ukr.net